

Chaos door hogere griffierechten

Arnoud van Campen en
Matthijs de Werd

De Wet griffierechten burgerlijke zaken is al meer dan één jaar in werking. Rechtzoekenden worden geconfronteerd met hogere griffierechten die de gerechten in rekening brengen. Daarnaast heeft het nieuwe stelsel ook een fatale consequentie geïntroduceerd voor het geval dat de griffierechten niet binnen vier weken worden voldaan: de vordering van de eisende partij wordt dan niet meer inhoudelijk behandeld.

De regeling kent een hardheidsclausule, die inhoudt dat bij 'onbillijkheid van overwegende aard' deze sanctie achterwege wordt gelaten. In de meeste gevallen blijkt een beroep hierop geen soelaas te bieden. Dit blijkt uit de eerste uitspraken die de rechter de afgelopen periode hierover heeft gegeven. Zowel de wetgever als de rechter legt de verantwoordelijkheid voor de tijdige betaling van de griffierechten volledig bij de advocatuur.

Voor de gerechtelijke instanties is dit wel zo praktisch, omdat het debiteurenrisico hierdoor wordt afgewenteld op een doorgaans solvabele partij. Als tijdige betaling uitblijft vanwege ziekte op het advocatenkantoor of vanwege het feit dat geen tijdige nota is ontvangen, dan is dat geen excuus. Dit ligt eigenlijk alleen anders wanneer wél een nota wordt ontvangen,

De uitspraken van de rechter zijn nogal willekeurig en de consequenties niet te begrijpen

maar daarin een onjuiste of verwarrende termijn is opgenomen. De rechter toonde zich echter ook coulant ter zake van een beroep op de hardheidsclausule vanwege een interne computerstoring bij het bewuste advocatenkantoor, ook al duurde deze computerstoring maar liefst twee weken.

De uitspraken van de rechter zijn nogal willekeurig en de fatale consequenties zijn voor de rechtzoekenden doorgaans dan ook niet te begrijpen. Veel (onnodig) leed wordt voorkomen wanneer partijen na afloop van de termijn van vier weken nog een extra termijn van bijvoorbeeld twee weken gegund zou worden, om alsnog voor betaling zorg te dragen.

Gelukkig wordt er momenteel gewerkt aan de introductie van een landelijk rekening-courantstelsel voor advocatenkantoren. De verwachting is dat dit stelsel nog dit jaar in werking zal treden. Daardoor wordt het mogelijk dat gerechtelijke instanties griffierechten rechtstreeks afboeken van de rekening-courant van een aangesloten advocatenkantoor. Het risico op non-betaling kan hierdoor worden beperkt.

Keerzijde blijft dat advocatenkantoren op hun beurt maar moeten zien of zij al deze afgeschreven bedragen kunnen incasseren bij de rechtzoekende partijen. Dit incassorisico wordt bovendien alleen maar groter als het plan van de minister van Veiligheid en Justitie om de griffierechten nogmaals te verhogen alsnog door zou gaan. Al met al wordt de toegang tot de rechter er niet beter op.

Mr. A.C. van Campen en mr. M.R.A. de Werd zijn advocaten bij Van Iersel Luchtman Advocaten.